

KDYŽ SE STÁDO OTOČÍ - CHROMÝ BERAN SE OCÍTÁ V ČELE

(Gruzínské přísloví)

ČÍSLO 25* ROČNÍK V* 5. 9. 2012* (ČAS 1 – ročník XVI* Kurýr ročník VII)



Internetový nezávislý list podporující svobodné myšlení, podnikání a vytváření občanské společnosti především v oblasti ASKIBURGIONU.

Ve druhém století našeho letopočtu žil v Alexandrii slavný astronom a zeměpisec Klaudios Ptolemaios. Podle vyprávění obchodníků a vojáků kreslil mapy vzdálených zemí. Velké pohoří na severu země, v níž podle něj žil velký národ Boiochaimů, označil jako Askiburgion. Přiložíte-li Ptolemaiovu mapu na mapu dnešní, pod Askiburgionem naleznete Nízký a Hrubý Jeseník, část Slezska i střední Moravy. I mezi tvůrci tohoto listu naleznete nejednoho učeného Boiochaima. Na sklonku 19. století si příznivci strany realistické, sdružení kolem T. G. Masaryka uvědomili, že potřebné změny společenské vyžadují více informačních zdrojů. A tak vznikl v roce 1866 list ČAS, od počátku redigovaný Janem Herbenem. V roce 1990 si vydavatelé tohoto listu vypůjčili název i původní grafickou podobu hlavičky a vydávali až do roku 2005 list ČAS v tištěné podobě. A pochopitelně v duchu názorů původní České strany lidové (realistické). Ten pak na několik let, od 3. 2. 2005 do 21. 8. 2008 nahradil internetový deník Bruntálský Kurýr. Tento internetový, dle potřeby i tištěný list ČAS je tedy pokračováním obou zmíněných periodik a měl by v této podobě vydržet co nejdéle. Což bude i dílem vás, čtenářů.

Vydává: **občanské sdružení Vlastenecký poutník**, Čeladná 711, 739 12 Čeladná, v nakladatelství Moravská expedice®.

Redakce: petr.anderle@tiscali.cz; vpoutnik@tiscali.cz +420 724 100 646. Odpovědný redaktor: Petr Andrlé. Každé vydání najdete také na www.hbl.cz; www.marianka.eu. Objednávky: e-mail s předmětem ČAS* Registrace MK ČR ze dne 22. 3. 2001 evidenční číslo MK ČR E 11 345

ČAS: PO PRÁZDNINÁCH OPĚT ZDE!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

5. září 2012

O svatém Viktorinu ještě je teplo i ve stínu

O svatém Viktorinu toho moc nevíme, zajímavá je spíše pranostika onoho pátého zářijového dne. Snad to teplo ještě bude. Svatý Viktorin (Vittorino), známý svou svatostí a zázračnými činy, se stal biskupem ve městě Amiternum (asi 4. století, dnes San Vittorino)



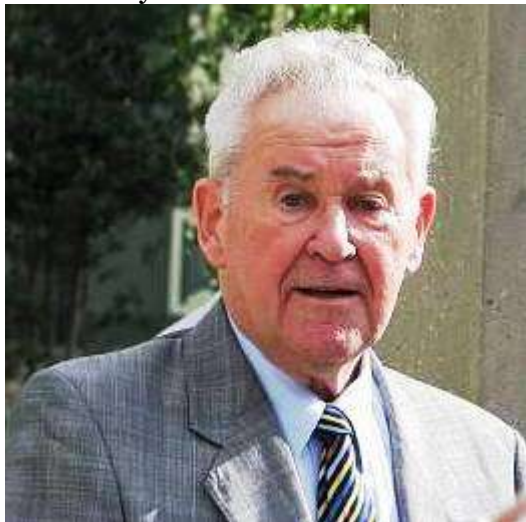
na základě volby všeho lidu. Pak, za vlády Nery a Traiana, byl s dalšími Božími služebníky poslán do vyhnanství v Contiglianu, kde pramení páchnoucí sírné vody. Soudec Aurelianus jej dal pověsit hlavou dolů, což pro Kristovo jméno snášel tři dny. Nakonec obdržel mučednickou korunu a vítězně odešel k Pánu. Jeho tělo křesťané odnesli a s poctami pohřbili v Amiternu v Aprutiu.

Tři sta let jeho hrob zkrášlovali a v 7. století postavili na jeho hrobě baziliku. V 10. století přenesli jeho relikvie i do klášterního kostela sv. Vincenta v městě Mety v severovýchodní Francii. Na snímku panorama městečka San Vittorino, které je dnes součástí velkého Říma.

MUŽ, KTERÝ NASTAVIL I DRUHOU TVÁŘ

Před několika dny bylo oznámeno, že město Krnov udělilo panu Kurtu Schmidtovi **Cenu města Krnova** za jeho zásluhy v odstraňování vzájemných předsudků mezi národy. *Významně přispěl k budování důvěry mezi předválečným německým obyvatelstvem Krnova a navazování porozumění s nynějšími obyvateli Krnova*, řekla při té příležitosti krnovská starostka Alena Krušinová. Kdo je Kurt Schmidt?

Dnes čtyřiaosmdesátiletý muž, neustále sršící nápady a energií, se narodil v květnu roku 1928 v obci Hermannstadt, dnes Heřmanovice. Je to starobylá zlatokopecká osada na trase mezi Zlatými Horami a Městem Albrechtice. V roce 1928 mělo městečko přes dva tisíce



obyvatel, k českému jazyku se zde hlásila necelá dvacítka místních.

Otec pana Kurta pracoval před první světovou válkou jako státní úředník.

V novém československém státě jím hodlal být i nadále a dokonce složil tehdy ze zákona potřebnou zkoušku z jazyka českého. Jenže v době po roce 1918 nebyla nouze o národnostní střety, takže své úřednické místo si pan Schmidt starší neudržel. Otevřeli si proto s manželkou na Cvilíně (Krnov) vlastní restauraci. Kurt Schmidt mladší začal v roce 1934 v Krnově chodit do základní školy, z níž později přestoupil do Oberschule, dnešní Gymnázium Krnov.

Jenže hned po válce, ještě v květnu 1945 je sedmnáctiletý student i se svými rodiči vyhnán z rodného domu. Jsou umístěni v internačním táboře a nasazeni na práce v ostravských Vítkovicích. Přežili i krátké uvěznění v dalším táboře v Osvětimi a posléze byli poslání transportem do Bavorska.

Z té doby je například znám krnovský hladový pochod, který se odehrál v červnu 1945 a patřil mezi excesy divokého odsunu. Na tři tisíce krnovských Němců, převážně žen, dětí a starců muselo opustit Krnov. Pochod si vyžádal na tři stovky mrtvých. Vedl přes Radim, Krasov, Karlovice ve Slezsku, Vrbno pod Pradědem, Vidly, Domašov pod Pradědem, Jeseník, Brannou, Staré Město pod Sněžníkem až do Králíků.

Teprve v Augsburgu složil Kurt Schmidt maturitu a pokračoval v dalším vysokoškolském studiu. To již od roku 1949 bydleli ve Wilhelmshavenu, kde nakonec přednášel na místním gymnáziu dějepis, latinu a mezinárodní vztahy. Zde poznal i svoji manželku.

Je pochopitelné, že na místa mládí se nezapomíná. Na Krnov nezapomněl ani Kurt Schmidt, a když za ním v roce 1993 přišli, aby se ujal vedení spolku rodáků pocházejících z Krnovska (Leiter des Heimatkreises Jägerndorf) tehdy již pětadesátiletý gymnazijní profesor na penzi, ani na okamžik nezaváhal. Jen ještě netušil, jak na to. I když o mnohém z toho co by mělo v Evropě být, nesčetněkrát vyprávěl svým studentům. Nejen při dějepisu,

ale logicky i při latině a o mezinárodních vztazích ani nemluvě. Pan Kurt Schmidt byl na svoji případnou misi tehdy již připraven, scházel pouze onen moment zažehnutí.

Naštěstí se po roce 1989 i poměry v Čechách, na Moravě a ve Slezsku začaly měnit. Také směrem k poctivějšímu a pravdivějšímu poznání historie. I když je před námi ještě obrovská práce při překonávání nevědomostí a předsudků.

Když v roce 1875 zakládali v Krnově místní vzdělanci gymnázium, nemohli tušit, kolik zkoušek budoucí studenty čeká. Ale při oslavách výročí 120 založení tohoto gymnázia v roce 1995 šla pozvánka i do Wilhelmshavenu. Především díky neúnavné krnovské bojovnici za porozumění, paní profesorce Ludmile Čajanové. Neboť historie by nebyla úplná, kdyby nebyli pozváni i studenti předváleční. A tak němečtí rodáci vedeni Kurtem Schmidtem byli příjemně překvapeni srdečným přijetím na Gymnáziu v Krnově, což vytvořilo předpoklady pro navázání dalších vztahů.

A byl to především Kurt Schmidt, který dokázal potlačit dávnou a zcela pochopitelnou nevoli, skepsi a oprávněné rozhořčení sedmnáctiletého kluka, který nic neudělal a byl vyhnán z míst svého dětství. A zřejmě si řekl, že to dětství prožije tedy ještě jednou znovu. Sám o tom letos po letech pro list Deník říká:

Něčeho jsme za posledních osmnáct let skutečně dosáhli, přispěli jsme k určitým změnám v tomto městě. Nedokázal jsem to ale sám, dík patří mým krajanům, kteří rok co rok jezdili se mnou do svého rodného města a museli si vyslechnout mnohdy velmi trpká slova od některých jeho současných obyvatel. Změny by se zároveň nepodařilo dosáhnout bez partnera a já jsem tady měl jen samé pozitivní partnery ve vedení města Krnova, bývalé starosty Bedřicha Marka, Josefa Herciga, bývalou starostku Renatu Ramazanovou a nynější starostku Alenu Krušinovou.

Za těmi slovy „něčeho jsme dosáhli“ je třeba vidět opravy mnoha památek, zřízení pomníku Leopolda Bauera, vznik Domu česko-německého porozumění (Dům Evropy), opravy kostelů a dalších symbolů společné historie. To bylo základní, avšak je to pochopitelně jen jedna stránka věci. To vše by se dalo zajistit jednostranně získáním potřebných financí a tím by vše skončilo.

Jenže ono je to všechno jinak. Pochopitelně, že se našli lidé, kteří pohlíželi na činnost Kurta Schmidta a jeho přátel s jakýmsi despektem. Sám si pamatuji na debatu s jedním našim roduvěrným „vlastencem“, mužem formálně značně vzdělaným, který mi naprosto jednoznačně tvrdil, že tím „jak Němci tady všechno opravují či financují, připravují si to na dobu, až se znovu vrátí, aby to tu měli pěkné“. Zapomněl, že pohraničí od roku 1945 systematicky neničili jeho původní obyvatelé, ale my.

Navíc ten nešťastník nepochopil, že ti Němci, které měl na mysli, se sem nemusí vracet, oni tu již jsou. Pan Kurt Schmidt a jeho přátelé nepřijíždějí do Krnova na návštěvu. Oni přijíždějí skutečně domů a to nikoli jako. Člověk může být doma na několika místech.

Pochopitelně, že se pan Schmidt i s jistým nepochopením setkával i mezi některými svými krajaný. Je to stejné jako u nás. Ne všichni lidé chápou, že je v zájmu dobrého chodu světa a dobrého uspořádání vztahů mezi lidmi vůbec nevytahovat zbraně hrubého kalibru, ale třebaš i někdy nastavit tvář.

Jednou přivezl pan Kurt Schmidt autobus svých krajanů na Cestu česko německého porozumění na Červené Hoře u Budišova nad Budišovkou. Přijeli mimo oficiální termín

prodloužení, poklepali na svoji desku (mají jich tu více, včetně města Krnova) a potom jsme na místě samém debatovali. V jejich autobuse se našlo i pár lahviček vína na přípitek (viz snímek na konci článku). Když tu jeden muž z oné německé delegace začal zvýšeným hlasem poukazovat na něco, co zřejmě nebylo zrovna příjemné. Udělal jsem tehdy jakési bezděčné gesto, jako bych chtěl něco říci, ale pan Schmidt stojící vedle, mi řekl: nechte to, oni si to s ním vyříkají sami. A vskutku - za chvíli bylo po vášních. I ten původně rozhořčený muž nakonec pokyvoval hlavou a všichni se zasmáli.

Takových chvil musel pan Schmidt prožít mnoho. Aby toho neměl málo, přizval před pár lety k organizaci česko německých týdnů, které se konají letos již po osmnácté, i krajany, kteří pocházejí z polské strany hranic. Takže se vlastně konají česko – německo – polské týdny.

Před necelými sto lety, v roce 1919, řekl nějaký vysoký český úředník tatínkovi pana Schmidta - *zkoušku z jazyka českého jste sice udělal, ale nemáme pro vás místo, pane Schmidte* (a v duchu dodal, *protože jsi Němec*). Tak tomu bohužel tehdy bylo v mnoha případech.

Kurt Schmidt by dneska zkoušku z jazyka českého udělal také, protože přece jen k domluvě je dobré znát i oba původní zemské jazyky. Takové zkoušky však dnes není třeba. Kurt Schmidt udělal zkoušku z něčeho daleko vyššího. Z člověčenství, které se nedá vždy pro konkrétní místo definovat, neboť se nikdy nedá nařídit. I když musel leckdy nastavit i druhou tvář. Ale to se ušlechtilým lidem stává.

Petr Andrlé



Delegace Krnovanů na Cestě česko – německého porozumění v debatě s tehdejším starostou města Budišova nad Budišovkou Františkem Vrchoveckým. Kurt Schmidt uprostřed.

Město Nový Jičín, Městské kulturní středisko Nový Jičín, Středisko volného času FOKUS, Základní umělecká škola, Kino Květen, Beskydské divadlo, Muzeum Novojičínka, MŠ Sady, ZŠ Komenského 66, ZŠ Komenského 68, ZŠ Jubilejní, EDUCA SOŠ, Gymnázium Nový Jičín, Klub rodáků a přátel města Nového Jičína, Jezdecký oddíl Bludička, Státní okresní archiv Nový Jičín, Římskokatolická farnost Nový Jičín, Svaz svobodných motorkářů, kluby vojenské historie Nový Jičín a hosté, sdružení, organizace a občané města Nový Jičín

SLAVNOST MĚSTA NOVÝ JIČÍN

8. září 2012

Pohádky, pověsti a mýty Kravařska

**Obraz společenského života
a historického vědomí
v Novém Jičíně před 100 lety**

Výroční trhy 1912

**Marie Walburga
hraběnka z Waldburg-Zeilu
250. výročí narození**

**Gregor Johann Mendel
190. výročí narození**

Slavnost moderují: Gábina Juránková, PhDr. Karel Chobot. Městské trhy s bohatou nabídkou občerstvení. Zajímavé programy začínají již v pátek 7.9 a vyvrcholí neuvěřitelným množstvím akcí od sobotních hodin ranních.

**JIŽ PŘED 110 LETY DOPORUČOVAL Dr. Ing. JAN FOLPRECHT, ŽE
OSTRAVA UHELNÁ, MOHLA BY SE ZMĚNIT
NA OSTRAVU LÁZEŇSKOU**

Radnice městského obvodu Ostravy - Mariánské Hory a Hulváky nechala vypracovat projekt, který se zabývá využitím lokality bývalého koupaliště na hulváckém kopci. Základní ideou je návrh sportovního, rekreačního a oddychového komplexu s prvky ambulantního lázeňství a s co možná nejvyšší mírou využití jednotlivých nabídkových aktivit v průběhu celého roku.

Místostarosta Jiří Jezerský k tomu uvedl: „Pracovně jsme naše snažení nazvali Thermopark Hulváky. Seznámili jsme s ním vedení města Ostravy, a to jak samosprávu, tak i státní správu, aby nebylo pochyb, že nám není lhostejno, co se dál bude dít na hulváckém kopci.“ Autorem návrhu je projektant Jaromír Pokorný, který počítá s tím, že zákazníkem bude běžný občan Ostravy a blízkého okolí, který chce celoročně aktivně využít svůj volný čas v kvalitním prostředí a s dobrým standardem služeb. „Pozemek, který je v majetku města Ostravy a Ostravských městských lesů, má řadu nesporných pozitiv - je lukrativní svou polohou, dobře dostupný pěšky, na kole či městskou hromadnou dopravou a obklopen zelení,“ zdůraznila starostka Liana Janáčková. Nově navržený areál by měl přesáhnout hranice obvodu přes Plzeňskou ulici směrem k nivám v sousední městské části, což se velmi zamlouvá vedení obvodu Nová Ves.

Projekt Thermopark nabídla mariánskohorská radnice městu Ostrava. „Nestavíme koupaliště a nechceme konkurovat aquaparkům. Celoroční provoz bazénu s teplou minerální jodobromitou vodou je jen třesinka na dortu. V rámci areálu se nabízí celá řada dalších nejen sportovních aktivit, měla by zde vzniknout jakási mezistanice pro ostravské cyklistické stezky. Jde nám o to, aby si měli lidé možnost na hodinu nebo na dvě v centru města oddychnout, zabavit se, zasportovat nebo jen tak posedět v příjemném prostředí vzrostlé zeleně,“ osvětlil princip fungování místostarosta Jiří Jezerský. Obvod však na realizaci projektu nemá peníze. „Nebráníme se tomu, aby se toho ujal soukromý sektor, pokud město Ostrava nezíská dotaci z EU a nevloží do projektu finance ze svého rozpočtu. Předpokládaný obnos je asi dvě stě milionů korun.“

Koupaliště na hulváckém kopci, které bylo ve svých počátcích jediné v Ostravě, fungovalo od třicátých let minulého století až do roku 2000. Protože bylo technicky zastaralé a nároky na provoz byly finančně velmi náročné. Nikdo neměl zájem dotovat provoz, ani složité opravy. Koupaliště zaniklo také díky konkurenci nových nebo moderních vodních parků a koupališť v okolí Ostravy.

Místostarosta Jezerský připomíná všeobecně známou skutečnost, že nad vrstvami vytěženého uhlí na Ostravsku jsou zmapovaná místa, kde se vyskytují teplé minerální vody. Tuto informaci využívají již řadu desetiletí lázně v Darkově a Klimkovicích. „Již na samém začátku 20. století vznikaly myšlenky na založení lázní v Ostravě (rok 1902, dr. May, starosta

Mariánských Hor). V odborném tisku ze šedesátých let minulého století se setkáváme s názorem, že četná zřídla minerálních vod v Ostravě a jejím zájmovém území tvoří předpoklad zřídelní základny Ostravy jako možného lázeňského centra.



Dokonce svého času ostravský báňský odborník dr. inženýr J. Folprecht dospěl k závěru, že léčebné a lázeňské město Ostrava přetrvá Ostravu uhelnou. V ostravských dolech je řada výronů kyselek, od zemité sádrovcové slané jodobromové vody s obsahem CO_2 , která se 14. dubna 1902 provalila do hloubené jámy Bedřich v Zábřehu n. O. přes alkalickou slanou kyselku ze 7. patra bývalého dolu Jan Šverma v Mariánských Horách a obdobnou kyselku, zjištěnou v průzkumných vrtech na uhlí v Zábřehu n. O., až po zemitou alkalickou slanou jodobromovou kyselku na Dole Jeremenko ve Vítkovicích. Slané důlní vody jsou směsí vod jodobromových, miocénních a ferritových, silně mineralizovaných, teplých, s rozpuštěným CO_2 . Pro velkou vydatnost, vysokou koncentraci a zvýšenou teplotu jsou vhodné k využití v lékařství.

Chceme, aby myšlenka využití přírodního bohatství, které je pod Ostravou nezanikla, chceme, aby Ostraváci (a okolí) měli další možnost relaxace, když jim to hydrogeologické posouzení využití podzemní vody z detritu pod nohama nabízí. Chceme udělat pro Ostravu něco smysluplného. Bydlíme a žijeme v Ostravě, a proto nám není lhostejný jakýkoliv projekt, který by nám náš pobyt v Ostravě zpříjemnil. Držte palce, aby se Ostrava ztotožnila s touto bohuľibou myšlenkou a dotáhla ji do zdárného konce – ke spokojenosti občanů.

Chuda a naha kráčíš, ó češtino...

Věta v titulku zdobila drobný článek o českém jazyce, který jsem našel jako kluk v nějakém časopise z 19. století. Autor článku pranýřoval jazykové poklesky jiného autora a použil ke svému vyjádření výše uvedený titulek. Je to již dlouho, ale nadpis mi utkvěl natrvalo v paměti. Vynořil se znovu včera.

Dostal se mi do ruky inzerát jisté pedagogické fakulty nejmenované vysoké školy v Ostravě. Pod titulkem *Senioři, přijďte si k nám užívat*, informuje o vytvoření dvousemestrálního kurzu, v němž by zřejmě starší lidé měli studovat český jazyk a literaturu. Piší schválně *starší lidé, protože* nechápu začátek první věty onoho inzerátu. *Senioři v důchodovém věku, setkávejte se u nás na akademické půdě s vašimi vrstevníky*. Věta je sama velice nešikovně formulovaná. Navíc spojení *senioři v důchodovém věku*, předpokládá, že zřejmě existují také senioři v nedůchodovém věku. Což je nečekaný objev. Na konci inzerátu se mimo jiné píše (zvýrazněno mnou):

Kurz se věnuje místu literatury v dnešním světě, kde jí konkuruje široké spektrum dalších médií. Seznámíte se s velkými díly minulosti, ale i nejnovějšími tituly české i světové literatury pro dospělé a děti i vztahem literatury a filmu, literatury a hudby. Výklady doprovodíme četbou úryvků literárních textů, audio i video ukázkami, můžete diskutovat i přijít s vlastními náměty. Zvláštní pozornost budeme např. věnovat **spisovné češtině a jazykové kultuře, výkladu českého pravopisu**, kultuře řeči i různým typům textů (v médiích, reklamě...).

Chyb v tomto závěru jste si jistě všimli. V celém textu je dalších deset hrubých pravopisných chyb. Například: *Podejte přihlášku na kurz; se budete co 14 dní (ve čtvrtek) setkávat*, atd. A když si přečtete větu - *využijte možnosti se kvalifikovaně a na univerzitní úrovni systematicky seznamovat s českým jazykem a literaturou* – tak vás napadne, jestli jazyku českému nebude vyučovat autorka inzerátu, která je pod ním podepsána. Což by bylo dost směšné.

Já vím, že většina takto oslovených *seniorů v důchodovém věku*, si oněch jazykových prohřešků ani nevšimne. Přesto není slušné od tohoto vzdělávacího ústavu v onom inzerátu uvádět toto: *Přijďte mezi své vrstevníky na přednášky se zajímavými informacemi. To vše jen za symbolickou cenu osm set korun. (Posluchačem U3V se může stát každý občan starší 60 let).*

Pochopitelně, že bych se rád dozvěděl, co to je U3V. Ale dát za to osm stovek?

Ostrava má zřejmě smůlu na odbornosti. Současně s tímto inzerátem přišel další. Avizuje vznik *Institutu pro ženy*, který nabízí ženám z Moravskoslezského kraje *zcela zdarma pomoc při začátcích podnikání*. Jak z této a dalších vět, které radši necitují, lze usoudit, je kvalifikace autorů projektu velice sporná. Leč, nedá mi to a předkládám část textu:

Dámy jakéhokoli věku, vzdělání či rodinného stavu mohou využívat prostor Viva Ostrava - coworkingové centrum Hlídáček-Hledáček, které se nachází na ulici Horní 55 v Ostravě Hrabůvce. Zde se uskuteční podpůrný vzdělávací program, který jim pomůže připravit se na podnikání jak po znalostní, tak po osobní stránce. Na cestě za podnikáním je budou doprovázet mentoři z řad úspěšných podnikatelů, jež jim poradí jak lépe přichozím nástrahám čelit. Získají nutné znalosti z teorie a možnost účastnit se tematických workshopů z praxe. A protože k ženám patří i děti, i pro ně máme připraven zajímavý program. Zajistíme jejich hlídání po dobu, kdy budou jejich maminky v coworkingovém centru pracovat na rozvoji svého podnikání. Všechny ženy, které se do projektu zapojí, mají totiž do centra v rámci otvíracích hodin neomezený vstup. Kromě toho mohou využívat zdarma připojení k internetu a ženy, jenž nejsou vybaveny potřebnou technikou, si mohou počítač také zapůjčit. Program je vhodný i pro dámy, které absolvovaly či absolvují rekvalifikační kurz na podnikatele, jeho aktivity totiž pomohou rozšířit a zapracovat na získaných znalostech.*

Tragedií je, že tento projekt je v jakémsi programu (OPERAČNÍ PROGRAM LIDSKÉ ZDROJE A ZAMĚSTNANOST) podpořen z prostředků Evropského sociálního fondu. To z nás musejí mít v Bruselu radost. Zajímavé je, jestli i projekt, jímž se *Institut pro ženy* ucházel o finanční podporu, obsahoval hrubky. Mohl, pochopitelně. Pokud ovšem hodnotitelé vystudovali onu fakultu, o které píší v úvodu, nemuseli si těch chyb všimnout. Oni je dokonce ani za chyby považovat nemuseli. A v Bruselu moc lidí česky nemluví a našinec by nás asi neshodil. (le)

PŘEKVAPENÍ? PŘECE JIŽ DÁVNO VÍME, ŽE POLITIKŮM JDE POUZE O PENÍZE LEŽÍCÍ NA OTEVŘENÉ DLANI HAZARDOVÉ LOBBY

Včerejší vydání magazínu Brno Business & Style přineslo zajímavou zprávu týkající se hazardu. V jeho závěru se hovoří o připravovaném překvapení (viz). Otázkou je, zda lze v oblasti hazardu v této zemi ještě s nějakým překvapením přijít. O tom, že vedení státu již dvacet let, bez ohledu na politickou orientaci, zcela bezostyšně podporuje všechna ona nejhorší zákoutí hazardu, o tom se již veřejně ví. Takže co asi nového nám chtějí organizátoři konference nabídnout? Nicméně si onu zprávu přečtěte.

Dnes 5. září se od 10 hodin v sídle Kanceláře veřejného ochránce práv v Brně pořádá Český institut pro výzkum závislostí první ryze odbornou konferenci na téma sázkových her v ČR. Cílem konference je odpovědět na otázky, zda sou sázkové hry tržní odvětví, na kterém stát vydělává nebo prodělává, jaký je vztah mezi sázkovými hrami a kriminalitou, zda funguje ve městech lépe prohibice nebo regulace sázkových her či jak reálně vypadá „boj s hazardem“ v ČR k dnešnímu dni ve světle vyhlášek měst a obcí. Ředitel Českého institutu pro výzkum závislostí (CIAR) a spoluorganizátor konference Petr Verosta uvádí: „Přestože jsou sázkové hry živé téma, skutečně odborné aktivity v této oblasti chybí. Většinou se jedná o vypjatou diskusi politiků, loterních firem a aktivistů bojujících proti škodlivým dopadům sázkových her. Fakticky podložených argumentů je málo; každá strana má svou pravdu. Proto jsme chtěli téma pojmout z ryze odborného hlediska.“

Český institut pro výzkum závislostí (CIAR) byl založen na jaře 2012 skupinou odborníků na závislosti, ekonomů, právníků a profesionálních adiktologů. „Adiktologie je relativně mladý vědní obor, který poskytuje celistvý přístup mnoha oborů medicíny, psychiatrie, psychologie apod. k prevenci a léčbě závislostí,“ říká Petr Verosta, jeden ze zakladatelů institutu a dodává: „Na oblast závislostí nelze pohlížet izolovaně podle jednoho zdroje, například sázkových her, závislost je součástí lidského života a jako taková má svoji roli. Je nutné věnovat se všem potencionálním zdrojům závislostního chování a pochopit aspekty vzniku a vývoje poruchy pro hledání efektivní prevence a léčby.“ CIAR je součástí neziskového sektoru, nechce ale být vnímán jako nátlaková skupina, jako jiné organizace věnující se sázkovým hrám.

„Odbornost nám brání vidět věci černobíle,“ říká k tomu Petr Verosta. „Z empirických poznatků z ČR i ze světa vyplývá, že zákazy zdrojů závislostí a restrikce vůči uživatelům se ukazují jako neúčinné. Jako řešení se spíše jeví regulace nabídky a poptávky ekonomickými mechanismy a omezováním dostupnosti, spolu se zvyšováním informovanosti veřejnosti, ke kterému se nyní u sázkových her ČR konečně postupně blíží,“ dodává.

V rámci konference budou zveřejněny i výsledky případové studie vývoje kriminality ve vybraném českém městě podle modelu regulace sázkových her, které město zvolilo. „Výsledky jsou pro nás, ale i pro většinovou veřejnost překvapením, které si necháme až na konferenci,“ říká Petr Verosta.

CO SE DĚLO A BUDE DÍT VE STRÁNSKÉM?

Sdružení Formace společně s občanským sdružením Stránské

Vás srdečně zvou

na 3. besedu

v rámci cyklu Kočující konference, tentokrát na Bruntálsku -

Česká identita: co to je?

Čemu věříme, jaké hodnoty vyznáváme? Čemu potřebujeme patřit?

Jsou Češi v Evropě něco jako indiáni, lenoši, hospodáři, ateisté, ježibáby, čarodějnice, pytlíci...?

Čím je vůbec utvářen charakter národa? Krajinou? Pivem? Hašlerkami? Chlebičky?

Jaký potenciál má český národ? Čeho se historicky nebo hystericky bojíme?

Které hodnoty vyznáváme, které se mění a které naopak zůstávají jako nepsané zákony?

Jak se kolektivní duše národa brání proti extrémům?

V čem jsme otevření, v čem naopak uzavření?

O těchto otázkách jakož i o všech dalších, které s tématem identity souvisejí, si s námi přij(e)dte povídat v

**pátek 21. září od 18. 00 do budovy bývalé
školy ve Stránském**
(místní část Rýmařova)

Hosty v Besedě budou putující účastníci Kočovných konferencí, například socioložka Jiřina Šiklová, redaktor HN a spoluzakladatel Formace Zdeněk Mihalco. Vlastními písněmi i poezií proloží debatu Daniela Mašková, zpívající hlava místní skupiny Dunibuch. Pořadem vás bude provázet autorka a hospodyně projektu „Jiná mapa: cesty za radostí@hrdostí“ Jana Křišťanka Hradilková

Vladimíra Křenková



V nakladatelství MORAVSKÁ EXPEDICE vyšla v těchto dnech půvabná knížečka (v pořadí již sedmdesátá třetí od roku 1995) opatřená výše uvedenou titulní obálkou. Její autorka Vladimíra Křenková, je známa jako obětavá a všestranná činitelka občanského sdružení Stránské ve Stránském (místní část Rýmařova). O vztahu jejím a její rodiny

k lidem i ke zvířatům se vyprávějí legendy, které snad předčí pouze vlastní autentické vyprávění autorčino. To také tvoří obsah této útlé knížečky obsahující poctivě a zajímavě napsané texty. Dlužno přiznat, že kniha mohla vyjít také nevšední péčí a rychlostí, kterou její výrobě věnoval pan René Daubner, majitel tiskárny APRO v Bruntále. Když na jeho pracovním stole uviděla rukopis knihy mladá začínající grafička Veronika Dudová, začetla se do textu. Posléze neodolala a doprovodila knížečku zcela gratis, jen pro potěšení, půvabnými kresbami. A tak spatřila světlo světa kniha, za kterou by se určitě nestyděl ani sám slavný anglický spisovatel a veterinář James Herriot., vlastním jménem James Alfréd Wight (1916-1995), jehož knihy nám vždy přinášely svědectví o lásce k lidem a ke zvířatům. Vladimíra Křenková se pokusila o něco podobného a docela se jí to podařilo. A stačilo, aby v podstatě pravdivě popsala život její rodiny, která doslova změnila mapu občanského života jedné části Rýmařovska a získala proslulost i za hranicemi této země. Zkuste si knihu přečíst, můžete si o ní napsat i do naší redakce, nebo přímo na KrenkovaVladimira@seznam.cz.

Jak vidno z titulní strany, kniha je také o briardech. A ti nesměli chybět na jejím křtu. Ten se odehrál ve dnech 18-19. srpna ve Stránském na divadelním festivalu nazvaném MEZI OHRADNÍKY. Festival mezi ohradníky tentokrát zorganizovalo občanské sdružení Stránské spolu se Sociálně terapeutickou dílnou Buřinka, Diakonie ČCE střediska v Rýmařově. Tato dílna pracuje s osobami s mentálním a kombinovaným postižením. Na festivalu se představily divadelní soubory a různé amatérské hudební skupiny. Divadelní soubor PEC, občanského sdružení Stránské uvedl svoji novou hru JAK SE PÍŠE ROMÁN. Přítomní diváci si v průběhu konání festivalu vynutili její opakování. Což je událost i u divadelních festivalů nebývalá. O tom všem se dozvíte na <http://www.stranske.com>. A nyní ještě pár fotografií z tohoto festivalu, do jehož programu patřila také tradiční soutěž v sečení trávy. Kosou, jak jinak.



ěkovačka po představení hry „Jak se píše román“

D



Soutěž sekáčů, dole pak křest knihy, druhá zleva Vladimíra Křenková



FOTO PRO DNEŠNÍ DEN



I tahle holčička si nemohla nechat ujít divadelní festival MEZI OHRADNÍKY ve Stránském

PETROUŠKOVY PŘÍHODY (779)

Vůbec se mi nechce diskutovat o tom, zda snahy k zamezení kouření na veřejnosti jsou správné, či nikoli. Jsou. Konec konců změnilo se něco i v našem uvažování, lidé nekouří ve veřejných prostorách, společenské není ani nějaké ofukování náhodných pocestných. Potud je vše v pořádku až na to, že je třeba říci veřejně a poctivě, že v případě restaurací jde o státem omezené podnikání. Nic víc a nic proti tomu. Základem omezování kouření ve veřejném prostoru, je (doufejme) snaha o zlepšení zdraví nás všech. Jde také o jistou prevenci před možnými rakovinovým onemocněním.

Přesto všechno se mně, laikovi, honí v hlavě plno otázek, na které bych rád znal odpověď. Nedávno jsme si na tomto blogu mohli přečíst otřesný vtíp o tom, jak občan Ostravy, který se vrátil z rekreace ve Vysokých Tatrách, vypráví všem o tom, že „oni tam mají vzduch,

kteřý není vidět“. Na základě toho a jiných známých skutečností by mě zajímalo, jestli má nějaký smysl zakázat kouření v nějaké hospodě třeba v Ostravě-Radvanicích. Má? A proč?

Nedávno vyšla u nás agenturní zpráva o tom, že oxid uhelnatý i v malém množství ovlivňuje srdeční rytmus. Ten se do krevního oběhu dostane v hustém dopravním provozu. Oxid uhelnatý vzniká při špatném spalování, při kouření cigaret, ale produkují ho také výfuky aut. Vysoká hladina oxidu uhelnatého v krvi je smrtelná – tělo vlastně zadusí, protože se váže na krevní barvivo (hemoglobin) a znemožní transport kyslíku. Také při plnění nádrže našeho automobilu dýcháme neviditelné uhlovodíky v neuvěřitelném množství.

Pochopitelně, že vedle tabákové lobby u nás existuje i lobby výrobců aut. Jestliže bojujeme velice důsledně za snížení zdravotních nebezpečí plynoucích z kouření, ukazujeme zároveň (i za pomoci zákonných opatření) jak na to. Zakázat kouření, kde se dá, nejlépe ho zakázat zcela. Je to pochopitelně cesta. Jenže i v otázkách snížení zdravotních nebezpečí plynoucích z toho, že dýcháme oxid uhelnatý a další uhlovodíky, které nejsou vidět, cesty také známe. Od pohlcovačů benzinových par u čerpacích stanic (proč by nemohly být ze zákona povinné) až po ekonomickou podporu výrobcům automobilů s lepšími vlastnostmi, pokud se využívání paliva týče, až po rozšiřování elektromobilů. A dovedu si představit, že na každém automobilu bude povinně nálepka o tom, že jeho výfukové plyny zvyšují riziko rakoviny. Což by asi neprošlo, i kdyby se toho ujal sám poslanec Šťastný.

Automobily navíc přinášejí škodliviny v podobě zvukového smogu. Pro obyvatele bydlící v sousedství magistrál a jim podobných tras ve všech okresech Česka přináší hluk projíždějících automobilů značné zdravotní utrpení, které se bohužel nedá přesně změřit, avšak víme, že existuje. Je zajímavé, že tohle v podstatě nikoho nezajímá, ačkoli zvukový smog a zplodiny z výfuků automobilů jsou stejně škodlivé, jako kouření cigaret. Podobně jako kouření ohrožuje (mimo kuřáků) nekuřáky a děti, provoz automobilů ohrožuje (mimo jejich řidiče) nás všechny kolem.

V mnoha státech si to již uvědomují. V Talinu bude například ještě letos městská doprava zcela zdarma. Logicky ubude aut ve městě. Spočítali si zde, že náklady s tím spojené, či ztráty z jízdného, jsou zřejmě nižší, než náklady na léčení rakoviny tentokrát vznikající z výfukových plynů automobilů. Jiná města v Evropě již celá desetiletí investují značné částky do rozvoje cyklistiky-například Drážďany. O tom, co dělají v tomto městě, ale i dalších evropských městech, si můžeme nechat jenom zdát. A tak mi připadá, že naši politikové mají ve svých zápisnicích v kolonce *Zdraví lidu* napsán bod č. 1 – zajistit absolutní zákaz kouření. Poté ho škrtnou a tím jejich *boj* za zdraví lidu bude uskutečněn.

Pochopitelně, že lze mít námitky zdánlivě racionální. Zmizí-li cigarety, stát přijde sice asi o padesát miliard na daních, ale ušetří asi sedmdesát miliard nákladů na léčení nemocných z titulu kouření. I když tyto částky nefigurují současně v jednu roci. Pouze příjmy. Obdivuhodný výpočet. Proč nemáme tentýž výpočet pro náklady na léčení lidí, kteří dostanou třeba rakovinu díky tomu, že dýchají zplodiny automobilů? No, víme proč – oni jsou zřejmě započítáni již v těch kuřácích. Možná, že se tomu budete smát, ale logická otázka lékaře, *kouříte?*, by měla mít stejnou hodnotu a stejné uplatnění, jako otázka *pohybujete se často v automobilovém provozu?*

Dalším argumentem by mohlo být to, že na provozech automobilů je postavena ekonomika země, počínaje zásobováním a konče turistickým ruchem. Ano. I když víme dobře, že uprostřed naší země se často potkávají kamiony, které vezou stejné zboží odjinud jinam. A naopak. Nikdo se nedá tu práci, aby jim například nabídl naše železnice za cenu,

v níž bychom výrazně zohlednili nejen případný úbytek smogu, ale i značně nižší pozdější náklady na údržbu silnic a dálnic.

Když jdu z Karlova náměstí Ječnou ulicí, tak jsem často na I. P. Pavlova dříve, než automobily, s nimiž jsem putování směrem vzhůru započal. Co se dostalo za tu dobu do mých plic, to radši nikdo ani neměří. Možná, že by to bylo totéž, jako sedět dvě hodiny v zakouřené hospodě. Co mi tedy vadí? Ono pokrytectví. Jedno nebezpečí chceme řešit z hlediska veřejného prostoru dokonale a bezprecedentně, druhé však přecházíme s neuvěřitelnou benevolencí. Přitom obojí je stejně nebezpečné.

Dnes má svátek BORIS. Zítra, ve čtvrtek BOLESLAV. V pátek REGINA, v sobotu MARIANA, v neděli DANIELA, v pondělí IRMA, v úterý DENIS a ve středu MARIE.
Nezapomeňte jim blahopřát.

